Autorski model pracy „PLASTUSIA”:

PLASTUŚ 2026 - Model organizacji dnia i przestrzeni edukacyjnej w odniesieniu do koncepcji rozwoju przedszkola na lata 2026 – 2031.

Założenia organizacji pracy Przedszkola obejmują:

- **„Dwie przestrzenie – jedna droga rozwoju dziecka”**
- **„Rosnę zdrowo – w stronę natury, z szacunkiem i wrażliwością”.**

1. Idea przewodnia

Przedszkole „PLASTUŚ” jest miejscem, w którym dziecko **nie tylko uczestniczy w przygotowanych przez dorosłych aktywnościach, ale aktywnie współtworzy swój dzień**.

Organizacja pracy przedszkola opiera się na przekonaniu, że dziecko najlepiej poznaje świat poprzez:

zabawę – ruch – doświadczenie – relację – rozmowę – twórczość – kontakt z naturą – samodzielne działanie.

Dlatego dzień w „PLASTUSIU” nie jest zbiorem następujących po sobie zajęć.

Jest **ciągiem doświadczeń**, które wzajemnie się przenikają.

Dziecko może rozpocząć swoją aktywność w sali, kontynuować ją w ogrodzie, wrócić do niej podczas rozmowy, a następnie wykorzystać zdobyte doświadczenia w zabawie, pracy twórczej czy projekcie.

W „PLASTUSIU” obowiązuje zasada:

Jedno dziecko – wiele możliwości – jedna spójna droga rozwoju.

2. Przedszkole dwóch przestrzeni.

Szczególnym wyróżnikiem „Plastusia" jest świadome wykorzystywanie **dwóch równorzędnych przestrzeni edukacyjnych**:

🏠 **PRZESTRZEŃ I – SALA**

„Plastuś odkrywa, tworzy i współpracuje"

oraz

🌿 **PRZESTRZEŃ II – NATURA**

„Plastuś obserwuje, doświadcza i troszczy się o świat"

Nie są to dwa odrębne programy.

To **dwie drogi dochodzenia do tych samych celów rozwojowych**.

Nie zmieniamy celu – zmieniamy przestrzeń, w której dziecko może go osiągnąć.

3. Przestrzeń I – „Plastuś odkrywa, tworzy i współpracuje w sali"

Sala przedszkolna jest organizowana jako **elastyczne środowisko uczenia się**, które umożliwia dzieciom wybór, eksperymentowanie, konstruowanie, rozmowę i twórczą ekspresję.

Dzieci korzystają m.in. ze:

🧸 **strefy swobodnej zabawy**

- zabaw tematycznych,

- konstrukcyjnych,
- manipulacyjnych,
- sensorycznych,
- czytelniczych,
- dramowych.

🔎 **strefy małego badacza**

- doświadczeń,
- eksperymentów,
- obserwacji,
- poszukiwania odpowiedzi,
- rozwiązywania problemów.

🔢 **strefy matematycznej**

- liczenia,
- klasyfikowania,
- porównywania,
- mierzenia,
- tworzenia rytmów,
- konstruowania.

💬 **strefy języka**

- rozmów,
- opowiadania,
- literatury,
- zabaw słownych,
- teatru,
- dramy.

🎨 **strefy twórczej**

- muzyki,
- śpiewu,
- tańca,
- plastyki,
- działań sensorycznych,
- ekspresji twórczej.

💔 **strefy dobrostanu i relacji**

- rozmów o emocjach,
- zabaw integracyjnych,
- relaksacji,
- wyciszenia,
- budowania poczucia bezpieczeństwa.

4. Przestrzeń II – „Plastuś obserwuje, doświadcza i troszczy się o świat”.

Ogród przedszkolny jest **naturalną strefą edukacyjną, badawczą, ruchową i sensoryczną**.

Dzieci:

🌱 obserwują i pielęgnują rośliny,

🦋 poznają świat owadów, mięczaków, ptaków, dżdżownicowatych, ssaków.

🌳 obserwują drzewa i zmiany zachodzące w przyrodzie,

💧 prowadzą doświadczenia z wodą,

🌬️ badają wiatr i powietrze,

🌞 obserwują światło i cień,

🪨 poznają właściwości materiałów naturalnych,

🤸 rozwijają sprawność ruchową,

🎨 tworzą z wykorzystaniem darów natury,

🔢 uczą się matematyki poprzez działanie,

❤️‍🩹 rozwijają odpowiedzialność za środowisko.

Ogród staje się zatem miejscem, w którym **dziecko może dotknąć, zobaczyć, usłyszeć, porównać, sprawdzić i samodzielnie odkryć**.

5. „Plastusiowa zasada dwóch drzwi" – wprowadzająca do koncepcji pracy autorską zasadę:

W „PLASTUSIU" każde doświadczenie ma dwoje drzwi – drzwi sali i drzwi natury.

Jeżeli dziecko poznaje:

wodę – może eksperymentować w sali i w ogrodzie;

matematykę – może liczyć klocki albo kamienie;

muzykę – może śpiewać w sali i wsłuchiwać się w dźwięki natury;

słowa – może tworzyć opowiadanie i opisywać to, co zobaczyło podczas spaceru;

sztukę – może malować farbami albo tworzyć kompozycje z liści;

ruch – może korzystać z sali gimnastycznej lub przestrzeni ogrodu.

Dzięki temu dziecko odkrywa, że **wiedza nie jest podzielona na przedmioty i lekcje – świat jest całością**.

6. Ramowy rytm dnia „PLASTUSIA” pozostaje uporządkowany, ale jego realizacja jest elastyczna, zarówno w Sali, jak i na zewnątrz.

Czas	**Rytm dnia**	**Sala** 🏠	**Natura** 🌿
6.30/8.15	Powitanie i swobodna aktywność	Zabawy, konstrukcje, książki, rozmowy, działania twórcze.	W sprzyjających warunkach – zabawy w ogrodzie.
8.15/8.30	Higiena i przygotowanie do posiłku	Samodzielność.	—
8.30/9.00	Śniadanie	Rozmowy, samodzielność, higiena.	—
9.00/9.15	Spotkanie w kręgu grupy	Planowanie, rozmowa, wybór aktywności.	Planowanie obserwacji i działań.
9.20/10.15	Czas odkrywania	Projekty, eksperymenty, matematyka, język, sztuka, muzyka	Badania, obserwacje, doświadczenia.
10.15/11.20	Aktywność zewnętrzna	Aktywność ruchowa / kontynuacja projektu	Ogród, ruch, przyroda, sensoryka.
11.20/11.30	Higiena	Samodzielność	—
11.30/12.00	Obiad	Zdrowe odżywianie, rozmowa. Samoobsługa.	—
12.00/12.30	Regeneracja	Literatura, muzyka, relaks, wyciszenie.	W sprzyjających warunkach – spokojny odpoczynek na zewnątrz.
13.30/14.00	Czas wyboru	Zabawy, projekty, działania indywidualne.	Zabawy i obserwacje.

Czas	Rytm dnia	Sala 🏠	Natura 🌿
14.00/14.20	Podwieczorek	Samodzielność, zdrowe odżywianie i higiena.	W formie pikniku.
14.20/17.00	Popołudniowa przestrzeń zabawy	Zabawa swobodna, projekty, twórczość.	Zabawa w ogrodzie, ruch, natura, pojekty.

Ważne: tabela przedstawia **ramowy rytm dnia**, a nie sztywny harmonogram. Szczegółową organizację dnia nauczyciel dostosowuje do wieku, potrzeb, zainteresowań dzieci, pogody i aktualnie realizowanych działań.

7. Dziecko współtworzy swój dzień

W „PLASTUSIU" nauczyciel planuje **warunki**, ale **dziecko ma możliwość współdecydowania o przebiegu aktywności**.

Na miarę swoich możliwości dziecko może:

- wybierać aktywność;
- wybierać materiały;
- proponować rozwiązania;
- zadawać pytania;
- inicjować zabawę;
- wybierać partnerów do działania;
- współtworzyć zasady;
- podejmować decyzje;
- kontynuować rozpoczęte projekty;
- prezentować swoje odkrycia.

W ten sposób codzienna organizacja dnia staje się przestrzenią rozwijania **sprawczości i odpowiedzialności**.

8. FOKUS jako sposób organizowania doświadczenia

Model zarządzania FOKUS zostaje wpisany bezpośrednio w organizację pracy z dziećmi.

F – FAKTY I CELE

Co chcemy odkryć? Co już wiemy?

O – ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Co możemy zrobić sami?

K – KOMUNIKACJA

Co zauważyliśmy? Co o tym myślisz?

U – UWAŻNOŚĆ

Co czujemy? Czego potrzebujemy? Co dzieje się wokół nas?

S – SENS

Dlaczego to jest ważne?

Dzięki temu FOKUS staje się nie tylko modelem zarządzania przedszkolem, ale również **codziennym sposobem pracy nauczyciela z dzieckiem**.

9. „Rosnę zdrowo….” – filary dnia wg koncepcji rozwoju i pracy Przedszkola.

Cała organizacja dnia opiera się na pięciu filarach koncepcji rozwoju przedszkola:

💔 **DOBROSTAN**

Dziecko czuje się bezpieczne, zauważone i ważne.

🌿 **NATURA**

Dziecko poznaje świat poprzez bezpośredni kontakt ze środowiskiem.

🤸 **ZDROWIE**

Dziecko codziennie się porusza, odpoczywa i kształtuje zdrowe nawyki.

🤝 **RELACJE**

Dziecko uczy się współpracy, szacunku, empatii i odpowiedzialności.

Do tego dochodzi piąty element:

✨ **SPRAWCZOŚĆ**

Dziecko doświadcza, że **jego głos, pomysły i działania mają znaczenie**.

10. Projekt jako naturalne połączenie dwóch przestrzeni w myśl nowej podstawy programowej.

Projekty edukacyjne mogą rozpoczynać się w dowolnej przestrzeni i być kontynuowane w drugiej.

1 Przykład:

Projekt „WODA – wielka przygoda PLASTUSIA”

Sala

Dzieci zastanawiają się: „Co pływa, a co tonie?”

Przeprowadzają doświadczenia i wyciągają wnioski.
↓

Ogród/ Sprawdzają, jak woda zachowuje się w różnych warunkach.

↓

Sala/ Tworzą mapę swoich odkryć.

↓

Ogród/Budują prostą konstrukcję do przelewania wody.

↓

Sala/ Opowiadają, czego się nauczyły.

↓

Natura/ Obserwują, jak woda jest potrzebna roślinom.

Tak właśnie realizujemy ideę: „Uczę się, bo doświadczam.”

2 Przykład: Projekt „Nutka i Pędzelek” jako element obu ścieżek.

🏠 **W sali**

- śpiew;
- muzyka;
- malowanie;
- rysowanie;
- taniec;
- teatr;
- działania sensoryczne;
- relaksacja.

🌿 **W ogrodzie**

- malowanie inspirowane naturą;
- tworzenie muzyki z wykorzystaniem naturalnych materiałów;
- słuchanie dźwięków przyrody;
- taniec inspirowany ruchem drzew;
- tworzenie mandali;
- zabawy rytmiczne;
- działania sensoryczne.

Dzięki temu „Nutka i Pędzelek" nie jest kolejnym odrębnym projektem, lecz **narzędziem budowania dobrostanu dziecka w całej organizacji dnia**.

11. Zasada „mniej odtwarzania – więcej doświadczania".

W „PLASTUSIU" ograniczamy sytuacje, w których dziecko przez długi czas:

- siedzi w jednym miejscu – przy stoliku lub na dywanie;
- wykonuje identyczne zadanie co wszystkie dzieci;
- odtwarza gotowy wzór;
- korzysta wyłącznie z kart pracy; karta pracy może być stosowana zgodnie z poleceniem, nie należy zadawać dziecku dodatkowych działań, które spłaszczają efekty osiągane przez rozwiązanie polecenia!

Pierwszeństwo mają:

PYTANIE → POMYSŁ → DZIAŁANIE → DOŚWIADCZENIE → ROZMOWA → WNIOSEK → TWÓRCZOŚĆ.

To właśnie jest istota edukacji przez zabawę i doświadczenie.

12. Ogród „PLASTUSIA" – żywe laboratorium.

W koncepcji rozwoju przedszkola ogród otrzymał własną nazwę:

🌿 **„PLASTUSIOWY OGRÓD ODKRYWCÓW"**

Jego przestrzeń może obejmować:

- ogródek upraw;
- ścieżkę sensoryczną;
- kącik obserwacji owadów;
- miejsce doświadczeń wodnych;
- naturalną przestrzeń konstrukcyjną;
- miejsce relaksu;
- przestrzeń zabaw ruchowych;
- „kącik pogody";
- ferma wiatrów;
- miejsce obserwacji zmian pór roku.

W ten sposób ogród staje się **częścią programu przedszkola**, a nie tylko elementem infrastruktury.

13. „PLASTUŚ” – jeden model, wiele doświadczeń

Całość można przedstawić jako prosty model:

DZIECKO ➡ ZABAWA ➡ DOŚWIADCZENIE ➡ RELACJA ➡ SPRAWCZOŚĆ ➡ ROZWÓJ.

A wszystko odbywa się w dwóch równoległych przestrzeniach:

🏠 **SALA** ↔ 🌿 **NATURA**

i jest prowadzone w kulturze:

❤️ **SZACUNKU** + 🌱 **UWAŻNOŚCI** + 🤝 **WSPÓŁPRACY.**

14. Autorska zasada „PLASTUSIA” jest mottem organizacji pracy przedszkola:

W „PLASTUSIU” nie pytamy tylko: „Czego dziś nauczymy dziecko?”

Pytamy przede wszystkim: „Czego dziecko może dziś doświadczyć, co może odkryć, co może stworzyć i w czym może poczuć swoją sprawczość?”

A następnie:

Dziecko rośnie zdrowo wtedy, gdy ma przestrzeń do ruchu, zabawy, odkrywania, tworzenia, odpoczynku, bliskości z naturą i budowania dobrych relacji.

„Rosnę zdrowo – w stronę natury, z szacunkiem i wrażliwością.”

Opracowanie: Elżbieta Wyszczelska

Wewnętrzny dokument autorski. Zabrania się kopiowania, udostępniania bez zgody autorki.
Wszelkie naruszenia będą dochodzone na drodze postępowania sądowego.